

РЕШЕНИЕ

№ 13926

гр. София, 03.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 153 СЪСТАВ, в публично заседание на трети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Н.Н.Ч.

при участието на секретаря Л.П.П.
като разгледа докладваното от Н.Н.Ч. Гражданско дело № 20221110117630
по описа за 2022 година

Делото е образувано по искова молба на М. Т. Т., ЕГН: *****
против „У.Е.У...” – чуждестранно АД, извършващо дейност в Р.Б., чрез клон с
фирма „У.Е.У...” – клон Б., ЕИК: .. Предявени са следните обективно
кумулятивно съединени осъдителни иски и един установителен иск:

1/ иск с правно основание чл. 128, т. 2 КТ за сумата от 6 063, 42 лв.,
представляваща сбор от неизплатени трудови възнаграждения според
изработеното /“с.п.”/ в периода 01.03.2019 г. – 04.05.2020 г.;

2/ иск с правна квалификация чл. 215, ал. 1 КТ, вр. чл. 31, ал. 2 НСКСЧ за
сумата от 7 119,29 лв., представляваща неизплатени командировъчни пари за
полети в периода 01.03.2019 г. – 04.05.2020 г.;

3/ иск с правно основание чл. 177, ал. 1 КТ за сумата от 3 068,29 лв.,
представляваща сбор от неизплатени възнаграждения за дните, през които
ищцата е ползвала платен годишен отпуск в периода 01.03.2019 г. –
04.05.2020 г.;

4/ иск с правно основание чл. 264 КТ за сумата от 273, 26 лв.,
представляваща сбор от неизплатени двойни трудови възнаграждения за
положен труд през официални празници в 2 периода 01.03.2019 г. – 04.05.2020
г.;

5/ иск с правно основание чл. 220, ал. 1 КТ за сумата от 2313,21 лв.,

представляваща неизплатена част от дължимо от ответника обезщетение за неспазен срок на предизвестие за прекратяване на трудовото правоотношение;

6/ иск с правно основание чл. 222, ал. 1 КТ за сумата от 771,07 лв., представляваща неизплатена част от дължимо от ответника обезщетение за оставане без работа повече от един месец;

7/ иск с правно основание чл. 224, ал. 1 КТ за сумата от 816,81 лв., представляваща обезщетение за неизползван платен годишен отпуск от 19 работни дни.

8/ искове с правна квалификация чл. 86 ЗЗД, както следва:

8.1/ за сумата от 1 501, 85 лв., представляваща обезщетение за забавени плащания на трудовите възнаграждения според изработеното /“с.п.”/ от датата на съответния падеж, визиран в колона № 7 от Таблица 1 в исковата молба до 01.04.2022 г. вкл.;

8.2/ за сумата от 68,63 лв., представляваща обезщетение за забавени плащания на двойния размер на трудовите възнаграждения за работа през официални празници за периода от датата на съответния падеж, визиран в колона № 5 от Таблица 4 в ИМ до 01.04.2022 г. вкл.;

8.3/ за сумата от 405,60 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане на обезщетението по чл. 220, ал. 1 КТ за периода 30.06.2020 г. – 01.04.2022 г.;

8.4/ за сумата от 135,20 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане на обезщетението по чл. 222, ал. 1 КТ за периода 30.06.2020 г. – 01.04.2022 г.;

8.5/ за сумата от 143,22 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане на обезщетението по чл. 224, ал. 1 КТ за периода 30.06.2020 г. – 01.04.2022 г.;

9/ иск с правно основание чл. 74, ал. 4, вр. ал. 1 пр. 1 и 2 КТ за прогласяване недействителността на клаузата от трудовия договор от 01.01.2015 г., съгласно която възнаграждението за първите два планирани и приключени сектора за всеки ден ще се счита включено в размера на основната брутна заплата и работодателят няма да прави отделни плащания за тези сектори, поради противоречието ѝ със законна, а в условията на

евентуалност - поради заобикалянето му, и в частност на разпоредбите на чл. 242 КТ и чл. 247 КТ, вр. чл. 4, ал. 2 и чл. 16, ал. 2, т. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата.

Претендира се и законна лихва върху присъдените главници, считано от 02.04.2022 г. до окончателното им изплащане. Моли се за присъждане на сторените по делото разноси.

Твърди се в исковата молба, че на 01.01.2015 г. страните сключили трудов договор, съгласно който ответникът наема ищцата на работа за неопределено време, считано от 01.08.2013 г. Била уговорена брутна заплата в размер на 7237,00 лв., платима на 12 равни месечни вноски, в зависимост от действително отработените месеци при работодателя. Ищецът поддържа, че страните се договорили общата брутна заплата да включва и всички допълнителни месечни възнаграждения с постоянен характер, а именно:

- основна заплата – брутна сума в размер на 4558,00 лв. годишно или 603,05 лв. месечно;

- брутна еднократна сума в размер на 362,00 лв. годишно за допълнителна работа, извършена извън графика на дневна база или над изискваните часове за работа, или в почивен ден;

- брутна еднократна сума в размер на 742,00 лв. годишно за часовете, през които се полага дежурство в условията на постоянно разположение на повикване, или служителът е извикан на работа по време на дежурство в условията на постоянно разположение на повикване;

- брутна еднократна сума в размер на 1085,00 лв. годишно за часовете на работа по време на следобедни и нощни смени;

- брутна еднократна сума в размер на 508, 00 лв. за прослужено време от датата на сключване на договора.

Било уговорено и т. нар. „с.п.“ – сума, заплащана след всеки планиран и приключен сектор, като за първите два такива всеки ден сумата щяла да бъде включена в размера на основната брутна заплата, без работодателят да прави отделни плащания. Допълнителните сектори след първите два, приключени в един ден, следвало да се заплащат допълнително, като била уговорена за тях сума в размер на 24,45 лв. месечно.

Поддържа се, че страните се договорили още, че служителът ще има

право на допълнителни командировъчни плащания, определени със заповед на работодателя, при изпълнение на международни полети. Тези плащания следвало да се извършват съгласно Р. от Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина /НСКСЧ/. Трудовото възнаграждение следвало да се заплаща до десетия ден от месеца, следващ месеца на положен труд.

Ищецът посочва, че на 01.01.2019 г. към трудовия договор от 01.01.2015 г. било сключено допълнително споразумение. Съгласно него била определена брутна заплата в размер на 10 685,00 лв., платима на 12 равни месечни вноски, в зависимост от действително отработените месеци при работодателя, която включва и посочените допълнителни месечни възнаграждения с постоянен характер. Останалите уговорки, вкл. и тези за секторното плащане, командировъчните и падежа, останали непроменени. С допълнително споразумение от 01.01.2020 г. била определена брутна заплата в размер на 11 573,00 лв.

Считано от 01.04.2020 г. страните постигнали съгласие за изменение на трудовия договор от 01.01.2015 г., като се договорили брутната заплата да е в размер на 12 288,00 лв., платима на 12 равни месечни вноски, в зависимост от действително отработените месеци при работодателя. Било уговорено, че общата брутна заплата ще включва и всички допълнителни месечни възнаграждения с постоянен характер, а именно:

- основна заплата – брутна сума в размер на 7 803,00 лв. годишно или 650,25 лв. месечно; - брутна фиксирана сума в размер на 624, 00 лв. годишно за допълнителна работа, извършена извън графика на дневна база или над изискваните часове за работа, или в почивен ден;

- брутна фиксирана сума в размер на 1 248, 00 лв. годишно за часовете, през които се полага дежурство в условията на постоянно разположение на повикване, или служителят е извикан на работа по време на дежурство в условията на постоянно разположение на повикване;

- брутна фиксирана сума в размер на 1 873,00 лв. годишно за часовете на работа по време на следобедни и нощни смени;

- брутна фиксирана сума в размер на 739, 00 лв. за прослужено време от датата на сключване на договора.

Останалите уговорки, вкл. и тези за секторното плащане, командировъчните и падежа, останали непроменени.

Твърди се в исковата молба, че трудовото правоотношение на ищцата било прекратено на 04.05.2020 г. при условията на чл. 220, ал. 1 КТ, като работодателят не спазил уговорения между страните срок на предизвестие от три месеца, поради което следвало да заплати обезщетение в размер на brutното ѝ трудово възнаграждение за неспазения срок. Поддържа се, че останали дължими множество суми, изброени от ищеца и подробно описани в таблици в исковата молба.

Ищцата посочва, че в периода 01.03.2019 г. – 04.05.2020 г. ответникът не е 8 начислявал и не е заплащал „с.п.“, включително и за първите два международни полета /сектора/, които ищцата е изпълнявала в съответните дни през посочения период. Твърди се, че ответната страна не е заплатила суми, посочени в колона № 6 от Таблица 1, в общ размер от 6 063,42 лв., макар ищцата да е участвала в изброените в колона № 2 международни рейсове /“сектори“/. Поради това неизпълнение на парични задължения се дължала според ищеца и лихва за забава върху всяка от главниците, посочени в колона № 6 от таблицата, за периода от датата на съответния падеж, визиран в колона № 7, до 01.04.2022 г. вкл., в общ размер от 1 501,85 лв. Ищцовата страна поддържа, че клаузата от трудовия договор от 01.01.2015 г., съгласно която възнаграждението за първите два планирани и приключени сектора за всеки ден ще се счита включено в размера на основната брутна заплата и работодателят няма да прави отделни плащания за тези сектори, е недействителна, поради противоречието ѝ със законна, а в условията на евентуалност - поради заобикалянето му и в частност на разпоредбите на чл. 242 КТ и чл. 247 КТ, вр. чл. 4, ал. 2 и чл. 16, ал. 2, т. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата.

На следващо място, се твърди, че не били изплащани и командировъчни съгласно Р.. от НСКСЧ в размерите, предвидени в Приложение № 3А от НСКСЧ, макар ищцата да е участвала в изброените в колона №2 от Таблица 2 международни рейсове. Останала дължима сума в размер на 7 119, 29 лв. за периода 01.03.2019 г. – 04.05.2020 г., която представлявала сбор от сумите, изброени в колона № 5 на Таблица 2.

На ищцата било заплащано и по-малко възнаграждение по чл. 177, ал. 1

КТ за дните, през които е ползван платен годишен отпуск, тъй като ответникът не е начислявал и не е изплащал дължимите с.п., вкл. за първите два изпълнени сектора през съответния ден, респ., не е взимал предвид начислените с.п. при определяне на възнаграждението по чл. 177 КТ. Дните, през които е ползван отпуск за периода 01.03.2019 г. – 04.05.2020 г. са изброени в колона № 2 от Таблица 3, като според ищеца са останали неизплатените сумите, визирани в колона № 8 в общ размер от 3 068, 29 лв. за цитирания период.

В периода 01.03.2019 г. – 04.05.2020 г. ищцата твърди да е работила през дни на официални празници, изброени в колона № 1 от таблица 4, за което не ѝ е бил заплащан удвоеният размер на дължимото ѝ трудово възнаграждение, поради което счита, че ѝ се дължи и сума в общ размер от 273,26 лв. за всеки един от споменатите дни през горепосочения период. Поради неизпълнението на тези парични задължения ищцовата страна счита, че следва да ѝ се заплати и законна лихва за забава върху всяка от главниците, посочени в колона № 4 от таблицата, за периода от датата на съответния падеж, визиран в колона № 5 до 01.04.2022 г. вкл. в общ размер от 68,63 лв.

След прекратяване на трудовото правоотношение ищцата е следвало да получи обезщетение по реда на чл. 220, ал. 1 КТ, определено съгласно чл. 17, ал. 1 от НСОПЗ, като ответникът е изплатил такова, без да вземе предвид общия размер на „с.п.“, които ищцата е следвало да получи за месеца, предхождащ месеца, в който е възникнало основанието за съответното обезщетение.

Брутното ѝ трудово възнаграждение за последния пълен отработен месец, а именно – м.06.2019 г. било в размер на 1795,07 лв., като ответникът и заплатил обезщетение по чл. 220, ал. 1 КТ в размер на 3072,00 лв. и следвало да доплати разликата от 2313,21 лв. Поради неизпълнението на това парично задължение счита, че следва да ѝ се заплати и законна лихва за забава за периода от 30.06.2020 г. до 01.04.2022 г. в размер от 405,60 лв.

Твърди, че след прекратяване на процесното трудово правоотношение е останал без работа повече от един месец, като ответникът му е изплатил обезщетение по чл. 222, ал. 1 КТ, без да е взел предвид общия размер на „с.п.“, които ищцата е следвало да получи за месеца, предхождащ месеца, в който е възникнало основанието за съответното обезщетение.

Твърди се, че към датата на прекратяване на трудовото правоотношение ищцата е имала неизползван платен годишен отпуск в размер на 19 дни, като ответникът е изплатил обезщетение по чл. 224, ал. 1 КТ, без да е взел предвид общия размер на „с.п.“, които ищцата е следвало да получи за месеца, предхождащ месеца, в който е възникнало основанието за съответното обезщетение.

Ищцовата страна поддържа, че среднодневното ѝ брутно трудово възнаграждение за предходния календарен месец, през който е отработила най-малко 10 работни дни, а именно – м.02.2020 г., е 82,17 лв., като ответникът и заплатил обезщетение по чл. 224, ал. 1 КТ в размер на 916,18 лв. и следвало да доплати разликата от 816,81 лв. Поради неизпълнението на това парично задължение, ищцовата страна счита, че следва да ѝ се заплати и законна лихва за забава за периода от 30.06.2020 г. до 01.04.2022 г. в размер от 143,22 лв. В заключение се претендира и законна лихва върху гореизброените главници от датата, следваща датата на исковата молба /01.04.2022 г./ до окончателното им изплащане. Иска се от съда да бъдат присъдени сторените по делото разноси.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор от дружеството принципал „У.е. – У...“. Оспорва се допустимостта на исковете с твърдения, че същите са предявени срещу самото дружество майка, а не срещу клона на „У.е.“ в Б., който бил работодателят на ищцата и надлежен ответник по делото, като излага подробни аргументи в тази насока.

Оспорва се и основателността на иска с твърдения, че ответното дружество не било в трудови правоотношения с ищцовата страна – в такива бил клонът на ответника в Р. Б.. Твърди се, че всички дължими суми към ищеца били изцяло заплатени.

Ответникът оспорва установителния иск за прогласяване на недействителността на цитираната в исковата молба договорна клауза, като посочва, че същата е законосъобразна и е резултат от постигнато съгласие между страните „с.п.“ да се дължат след втория прелетен сектор за деня.

По отношение на претендираните „с.п.“ ответникът твърди, че са налице неправилни изчисления от страна на ищеца, тъй като тези плащания били дължими след втория сектор за деня, а ищцовата страна включвала всички прелетени сектори. Освен това тези плащания се изчислявали и престирали в

периода 21-20 число, а не 1-30 число, като било възможно направените сектори за един месец да се платят през следващия.

По отношение на претенцията за командировъчни плащания се посочва, че ищцовата страна неправилно се позовавала на размера, записан в Приложение 3А от НСКСЧ, тъй като той бил приложим само за екипажите на въздухоплавателни средства, които летят с национални и регистрационни знаци на Р. Б.. В тази връзка ответникът твърди, че самолетите му не летят с такива знаци. Командировъчните плащания се определяли със заповед на работодателя, без в трудовия договор и анексите към него да има препращания към Приложение 3А от НСКСЧ. Препращането към Р.. от НСКСЧ имало за цел само да се внесе яснота, че тези престации ще имат характер на командировъчни. Обяснява се още, че съгласно вътрешните правила на „У.е.“ командировъчните се изчислявали и плащали между 21 и 20 число, а не между 1-30 число на месеца. Поддържа, че работодателят имал право да определя командировъчните плащания, вкл. и в размер, по - малък от 55 евро/ден, като в тази връзка се позовава и на чл. 31, ал. 6 НСКСЧ.

По отношение на претенцията по чл. 177 КТ ответникът посочва, че база за определяне на това плащане бил чл. 17 от НСОПЗ. В случая трудовото възнаграждение се определяло според времетраенето на работата, а не според изработеното, поради което била определена фиксирана основна годишна брутна заплата, която не се влияела от броя на прелетените сектори. Не била налице смесена система за заплащане на труда - трудът на ищцата бил заплатен изцяло с уговорената основна работна заплата. Ответникът смята, че „с.п.“ не следвало да се включват към базата за изчисляване на обезщетението по чл. 177 КТ, тъй като не представлявали и допълнително трудово възнаграждение с постоянен характер. Това било така, защото тези плащания не зависели само и единствено от отработеното време, както регламентира чл. 15 от НСОПЗ. Те били зависими от обстоятелства, върху които страните не могли да влияят, а именно – дали през съответния месец ще има полети и колко ще са те. Поради тази причина добавките за секторни полети не били включени и в трудовия договор и анексите към него, като част от годишната брутна заплата. Поради тези обстоятелства ответникът оспорва и претендираните от ищеца обезщетения по чл. 220, ал. 1 КТ, чл. 222, ал. 1 КТ и чл. 224, ал. 1 КТ.

Ответникът оспорва и претенцията за заплащане на удвоения размер на трудовото възнаграждение за работа през дните на официални празници, като посочва, че в трудовия договор имало изрична клауза /чл. 5а/ за заплащане на фиксирана сума, която покривала и труда, положен през официални празници. Моли исковете да бъдат отхвърлени и претендира разноски.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и взе предвид доводите на страните, намира за установено следното:

От фактическа страна.

По делото не е спорно, а се установява и от представените писмени доказателства, че за процесния период между страните е съществувало трудово правоотношение, по силата на което ищцата е заемала длъжността "С./С.". Представен е трудов договор от 01.01.2015 г., сключен между У.е. У.К., със седалище Б., У., в качеството на работодател и М. Т., в качеството на служител. Съгласно чл. 4а от същия, служителят има право да получава брутна годишна заплата в размер на 7 237 лв., платима на 12 равни месечни вноски в зависимост от действително отработените месеци, която сума включва всички допълнителни месечни възнаграждения с постоянен характер, включително брутна фиксирана сума за допълнителна работа, извънреден труд и работа по време на празници, брутна фиксирана сума за часовете, в които служителя е бил в режим на готовност, брутна фиксирана сума за следобедни и нощни смени, брутна фиксирана сума за прослужено време.

Страните са уговорили и че след всеки планиран и приключен сектор работодателят ще заплаща на служителя така нареченото „с.п.“, като първите два планирани и приключени сектора за всеки ден ще се считат включени в размера на основната брутна заплата на служителя и работодателят няма да бъде длъжен да прави отделни плащания за тези сектори. Размерът на всяко стандартно с.п. за секторите приключени от служителя в един ден, в допълнение към първите два сектора, ще бъде в размер на 24,45 лв. бруто, която сума, ще бъде заплащана всеки месец от работодателя допълнително. Уговорено е също така, че служителят има право да получава за времето на изпълнение на международни полети допълнителни командировъчни по смисъла на Р.. от Наредбата за командировките и специализациите в чужбина

в размери, допълнително установени в изрична заповед от работодателя.

На 01.01.2019 г. и 01.01.2020 г. по силата на допълнителни споразумения, основното брутно трудово възнаграждение на ищцата се е увеличило съответно на 10 658 лв. и 11 573 лв. годишно, като всички останали разпоредби на основния договор остават в сила. Считано от 01.04.2020 г. brutната заплата на ищцата се е увеличила на 12 288 лв.

Въз основа на приложените по делото материали, в това число бележки за доходи от трудови правоотношения, фишове за заплати, справки за осигурителен доход, работни графици и др. и извършена проверка в счетоводството на У.е. К. – клон Б. и У.е. К., по делото е изготвена съдебно счетоводна експертиза. Установява се, че в периода от март 2019 г. до юни 2020 г. на ищцата са начислявани трудови възнаграждения, като след направени удръжки за осигуровки нетните възнаграждения са били превеждани по банковата сметка на лицето. Начисленията на brutните трудови възнаграждения са се правили от българско дружество в периода от 20то до 30то число на месеца, като информацията за прелетените сектори се засича от 21во число на предходния месец до 20то число на текущия месец и съответните суми /ако има такива/ се начислявали във възнаграждението за текущия месец.

Изяснява се, че в периода 01.03.2019 г. – 04.05.2020 г. в brutното трудово възнаграждение на М. Т. са начислени и изплатени общо 831,31 лв. суми за „с.п.“. Експертът е изчислил, че при липса на клаузата на чл. 5б от трудовия договор за включване в размера на основното брутно трудово възнаграждение сумите за първите два планирани и приключени сектора, размерът на дължимото „секторно възнаграждение“ за процесния период възлиза на 6 894,90 лв.

Съгласно заключението, размерът на дължимите съгласно съответния трудов договор и Р. от Наредбата за служебните командировки и специализациите в чужбина е 13 338,76 лв., от които на ищцата са платени общо 6 239,62 лева за дневни пари. При направена проверка в У.е. К. – клон Б. вещото лице не е установило да има заповед, на базата на която се изплащат командировъчни на наетите лица, поради което изчисленията са правени на база посочения в НСКСЧ размер.

На следващо място се установява, че в периода 01.05.2019 г. – 31.05.2020

г., във фишовете за заплата на М. Т. са начислени възнаграждения за платен годишен отпуск в размер общо на 3 793,19 лв., а общият размер на дължимите възнаграждения за платен годишен отпуск с включване на размера за „с.п.“ е 6 565,11 лв., съответно лихвата върху неизплатените суми за процесния период възлиза на 631,92 лв.

По отношение на дължимото възнаграждение по чл. 264 КТ вещото лице сочи, че ищцата е полагала труд в празнични дни, като във фишовете за заплата няма начислени допълнителни възнаграждения по чл. 264 КТ, като общия размер за дължимите суми в празнични дни е 266,59 лева, а на лихвите за забава – 68,24 лева.

Размерът на неизплатеното обезщетение по чл. 220, ал. 1 КТ, след като се вземе предвид общия размер на дължимите „с.п.“ /включително за първите два изпълнени сектора в съответните дни/ е 5 385,21 лв. Във фиша за м. май 2020 г. е начислено възнаграждение по чл. 220, ал. 1 КТ в размер 3 072 лв., като изплатеното е 2 764,80 лв. Разликата между нетните суми на изплатеното от дружеството обезщетение и определеното от експерта е 2 081,89 лв. като лихвата за забава е 384,58 лв.

Размерът на неизплатеното обезщетение по чл. 222, ал. 1 КТ, след като се вземе предвид общия размер на дължимите „с.п.“ /включително за първите два изпълнени сектора в съответните дни/ е 1 797,07 лв. Във фиша за м. юни 2020 г. е начислено възнаграждение по чл. 222, ал. 1 КТ в размер 1 024 лв., като изплатеното е 934,09 лв. Разликата между нетните суми на изплатеното от дружеството обезщетение и определеното от експерта е 703,37 лв. като лихвата за забава е 124,25 лв.

Във връзка с възраженията на ответника за липса на пасивна процесуална легитимация по отношение на унгарското дружество по делото се изяснява, че всички уведомления и декларации относно сключване, изменение и прекратяване на трудовия договор са подавани от името на У.е. К.. – клон Б.. Към 24.10.2022 г. в У.е. К.. – клон Б. има назначени на трудов договор 380 човека на длъжност „С.“, „п.“, „о.с.“ и др.

Други относими към изясняване предмета на спора доказателства не са събрани по делото.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

По допустимостта на иска.

Клонът на търговско дружество не е самостоятелен правен субект, а е част от търговското предприятие, която се персонифицира единствено чрез собственика си - търговско дружество. Макар да са налице елементи на известна правна самостоятелност, те не водят до обособяване на клона като правен субект, той не е самостоятелен носител на права и задължения, а страна по сключените чрез клона сделки е търговецът. Поради това се приема, че клонът на търговско дружество, независимо от правноорганизационната форма на последното, не може да бъде страна в гражданския процес /Решение № 1217 от 19.06.1998 г. на ВКС по гр. д. № 926/98 г., Определение № 132 от 30.03.2022 г. на ВКС по ч. т. д. № 542/2022 г. и др./. В хипотезата на специалната работодателска правоспособност по смисъла на § 1, т. 1 ДР КТ, клонът, като организационно обособената структура на търговеца, може да участва като страна в производство по трудови спорове, но постановеното спрямо него решение обвързва юридическото лице, в чиято организационна структура той е включен. Затова в този случай като надлежна страна в про. могат да участват както организационно обособената структура, поради призната ѝ от Кодекса на труда правоспособност по трудови спорове, така и юридическото лице, в чиято структура е клонът и в чиято правна сфера настъпват правните последици на решението. В този смисъл са и разясненията, дадени с решение № 310/15.06.2012 г., по гр. д. № 458/2010 г. на ВКС, ГК, IV ГО; решение № 325/22.07.2011 г. по гр. д. № 954/2010 г. на ВКС, ГК, IV ГО, Определение № 204 от 30.12.2008 г. на ВКС по гр. д. № 5022/2008 г., II г. о. и др. По делото действително се установява, че в процесното трудово правоотношение голяма част от работодателските права и задължения са упражнявани от У.е. У.К..., клон Б.. В случая обаче в трудовите договори на ищцата и последващите анекси към тях като работодател е посочено ответното дружество, което е и страна по трудовото правоотношение. В този смисъл възражението за ненадлежна легитимация на ответното дружество – У.е. У... се явява неоснователно.

По исквете с правна квалификация чл. 128, т. 2 КТ и чл. 86 ЗЗД.

За основателността на иска в тежест на ищцата е да докаже съществуването на трудово правоотношение с ответника и полагането на труд

за твърдения период, настъпването на предпоставките за начисляване на т. нар. „с.п.” и техния размер, както и падежа на това задължение.

Трудовото правоотношение между страните и положеният от ищцата труд през исковия период са безспорни по делото и се подкрепят от приетите писмени доказателства. Преюдициален за разглеждането на иска по същество се явява въпросът за действителността на уговорката в трудовия договор, регламентираща начина за заплащане на т.нар. „секторно възнаграждение“, във връзка с което е и предявеният инцидентен установителен иск.

Основната работна заплата е възнаграждение за изпълнението на определените трудови задачи, задължения и отговорности, присъщи за съответното работно място или длъжност, в съответствие с приетите стандарти за количество и качество на труда и времетраенето на извършваната работа. Тя се определя от трудовия договор или в споразумението по чл. 107 КТ, според прилаганата система на заплащане на труда. Допълнителните трудови възнаграждения са различни плащания: за трудов стаж и професионален опит, за по-висока лична квалификация, за нощен труд, за положен извънреден труд, за работа през почивни дни и дните на официални празници, за времето, през което работникът или служителят е на разположение на работодателя извън територията на предприятието и др.

В конкретния случай страните по трудовото правоотношение са се съгласили, че при приключване на повече от два сектора на ден, работникът ще получава допълнително възнаграждение за положения труд, като първите два сектора за деня се включват в основната заплата, а следващите се заплащат допълнително. Уговорените „с.п.“ за всеки полет всъщност представляват премиално допълнително трудово възнаграждение, част от което е включено в основното трудово възнаграждение, а друга част се заплаща отделно в зависимост от изпълнените летателни часове, поради което не може да става дума за противоречие със закона, тъй като клаузата касае единствено размера на допълнителното трудово възнаграждение и начина и условията за плащането му, което не е в противоречие с императивни правни норми. Освен това, както трудовият договор, така и анексите към него са подписани от работника, което обстоятелство не се оспорва от ищцата. Не може да се възприеме и становище за заобикаляне на закона посредством клаузата, тъй като с договорените изменения в трудовия

договор не се цели постигането на забранен от закона резултат, доколкото от волята на страните по договора зависи дали ще се заплаща, при какви условия и в какъв размер допълнително трудово възнаграждение.

Не са нарушени разпоредбите на чл. 242 КТ и чл. 4, ал. 2 НСОРЗ, защото страните са уговорили допълнително трудово възнаграждение, а положението от ищцата труд съобразно изпълнението на определените трудови задачи се покрива от основната заплата на ищцата. И доколкото НСОРЗ изрично предвижда в чл. 13 възможността за уговаряне на допълнително възнаграждение и страните в съответствие с ал. 2 на същия член са определили условията и размера на това възнаграждение, то не е налице противоречие и с чл. 247 КТ.

Поради всичко това, предявеният инцидентен установителен иск за недействителност на клаузата на чл. 5б от трудовия договор следва да се отхвърли като неоснователен.

Предвид заключението на вещото лице, ответникът е начислил и изплатил дължимите се „с.п.“ за периода август 01.03.2019 г. – 04.05.2020 г. в общ размер 831,30 лв., поради което и няма останали неплатени суми за трудово възнаграждение, респективно искът по чл. 128, т. 2 КТ, както и акцесорната претенция по чл. 86 ЗЗД следва да бъдат отхвърлени.

По иска с правна квалификация чл. 215, ал. 1 КТ, вр. чл. 31, ал. 2 НСКСЧ.

За да възникне субективното притезателно право на работника за командировъчни е необходимо последният да е бил командирован от надлежен орган за изпълнение на трудовите му задължения извън мястото на постоянната му работа. Съгласно чл. 215 КТ при командироване работникът или служителът има право да получи освен брутното си трудово възнаграждение още и пътни, дневни и квартирни пари при условия и в размери, определени от Министерския съвет.

В случая между страните е уговорено, че ищцата има право да получава за времето на изпълнение на международни полети допълнителни командировъчни по смисъла на Р. от Наредбата за командировките и специализациите в чужбина в размери, допълнително установени в изрична заповед от работодателя.

Съгласно чл. 31, ал. 2 от наредбата персоналет на въздухоплавателните

транспортни средства, които летят с национални и регистрационни знаци на Р.Б., получава командировъчни пари на ден за времето на изпълнение на международни рейсове съгласно индивидуалните ставки, определени в приложение № 3а, а в ал. 6 на същия член е посочено, че ръководителите на предприятия могат да определят размери на командировъчните пари, различни от определените в приложенията, в зависимост от експлоатационни и технологични условия на работа и организация на международните рейсове.

Размерът на дневните пари, съгласно приложение № 3а към чл. 31, ал. 2 от наредбата за длъжността „С./С.“ е до 55 евро на ден. Съгласно трайно установената практика на ВКС (решения № 1083 от 26.09.2006 г. по гр. д. № 2903/ 2003 г. на ВКС, № 1088 от 23.06.2006 г. по гр. д. № 2922/ 2003 г. на ВКС, № 1046 от 04.07.2006 г. по гр. д. № 2874/ 2003 г. на ВКС, № 1047 от 23.06.2006 г. по гр. д. № 2875/ 2003 г. на ВКС) издадените на основание чл. 215 от КТ наредби на Министерски съвет могат да определят само минимален размер на обезщетенията при командироване. Законодателят е делегирал на Министерски съвет правото да определя минимални размери на командировъчните обезщетения, като е допустимо да се определят и по-големи размери по реда на колективното или индивидуалното трудово договаряне. Дадената в чл. 31, ал. 6 НСКЧ възможност на работодателя да определя размери на командировъчните пари, различни от определените в приложение № 3а в зависимост от експлоатационните и технологични условия на работа и организация на международните рейсове следва да се тълкува само и единствено като възможност за определяне на по-голям размер на обезщетенията при командироване от посочените в приложенията на наредбата, но не и по-малък такъв (решение № 753 от 29.03.2011 г. по гр. д. № 1283/2010 г., ВКС, № 129 от 07.07.2016 г. по гр. д. № 3736/2015 г. ВКС).

По делото нито се твърди, нито се установява да е установен по-висок размер на дължимите командировъчни пари с изрична заповед на работодателя, поради което при изчисляване размера на командировъчните средства следва да се приложат, определените в НСКЧ минимални размери, въз основа на уредена в чл. 215 КТ законова делегация. Съгласно заключението на вещото лице в периода 01.03.2019 г. – 04.05.2020 г. работодателят е платил на М. Т. общо 6 239,62 лева за дневни пари. Дължимите суми съгласно Наредбата за същия период са 13 338,76 лева, като разликата е в размер на 7 099,14 лв., поради което искът следва да бъде

уважен до посочения размер.

Неотносимо по отношение дължимостта на посочените в наредбата командировъчни пари е обстоятелството, дали самолетите на дружеството летят с национални и регистрационни знаци на Р.Б., тъй като в индивидуалния трудов договор страните изрично са уговорили, че служителят има право да получава за времето на изпълнение на международни полети допълнителни командировъчни по смисъла на Р. от Наредбата за командировките и специализациите в чужбина, и в този смисъл би било недопустимо лишаването на български екипажи на самолети от основни трудови права и поставянето им в по - неблагоприятно положение спрямо други, полагащи труд при идентични условия, само въз основа на регистрационните знаци на въздухоплавателното средство.

По искове с правна квалификация чл. 177, ал. 1 КТ, 224, ал. 1 КТ, чл. 220 КТ и чл. 86 ЗЗД.

Съгласно чл. 17, ал. 1 НСОРЗ, в брутното трудово възнаграждение в случаите на чл. 177 КТ се включва основното трудово възнаграждение, възнаграждението над основната заплата, определено според прилаганите системи за заплащане на труда, допълнителните трудови възнаграждения с постоянен характер, определени с наредбата, с друг нормативен акт, с колективния или индивидуалния трудов договор или с вътрешен акт на работодателя, доколкото друго не е предвидено в КТ, както и други изрично изброени възнаграждения. В чл. 15 НСОРЗ като допълнителни трудови възнаграждения с постоянен характер наредбата определя тези, които се заплащат за образователна и научна степен и за придобит трудов стаж и професионален опит, както и тези допълнителни възнаграждения, които се изплащат постоянно заедно с полагащото се за съответния период основно възнаграждение и са в зависимост единствено от отработеното време.

В процесния трудов договор е уговорено, че работното време на служителя ще се определя на базата на двумесечен период от време при 40 работни часа на седмица и работа на непрекъснати смени, включително и в неделни дни. Касае се за „повременна“ система на заплащане на труда, зависеща единствено от уговореното работно време. Уговореното в трудовия договор заплащане на т.нар. "с.п." нямат характер на „сделни“ елементи, които да придават смесен характер на заплащане на труда, тъй като е уговорено не като част от основното трудовото възнаграждение, а като допълнително възнаграждение. За да може това допълнително

възнаграждение да се вземе предвид и да се включи при определянето на брутното трудово възнаграждение, въз основата на което се определя дължимото възнаграждение по чл. 177, ал. 1 КТ за дните, през които ищцата е ползвала платен годишен отпуск, същото следва да е с постоянен характер по смисъла на чл. 17, ал. 1, т. 3 НСОПЗ.

По въпроса за определянето на възнаграждението като такова с постоянен характер има формирана съдебна практика - така решение № 540/07.07.2010 г. по гр.д. № 895/2009 г. на ВКС, IV ГО, решение № 847/14.01.2011 г. по гр.д. № 1558/2009 г. на ВКС, IV ГО, решение № 167/24.07.2013 г. по гр.д. № 1372/2012 г. на ВКС, III ГО и др. Основният извод, направен от ВКС съобразно цитираната практика е, че за основа за определянето на възнаграждението по чл. 177 КТ, се включват основното трудово възнаграждение и допълнителните трудови възнаграждения с постоянен характер, които са предвидими и сигурни и са определени в колективен трудов договор и/или във вътрешните правила за работната заплата в предприятието и в индивидуалния трудов договор.

В настоящия случай уговореното между страните секторно възнаграждение е обусловено единствено от изпълнените летателни часове над утвърдения норматив за деня, респективно от отработеното време на борда на самолета, през което работникът/служителят изпълнява трудовите си функции. Така уговорените плащания са дължими без изискване за постигане на определен резултат, независимо от качеството на положения труд и волята на работодателя. Средствата са предварително определени по размер в трудовия договор и са дължими от работодателя заедно с основното възнаграждение - помесечно.

Предвид изложеното и доколкото изплащането на това възнаграждение е обусловено единствено от отработеното време от служителя /изпълнените летателни часове/ и при тълкуване на разпоредбата на чл. 15, ал. 2 НСОПЗ, логически и систематично заедно с разпоредбата на чл. 17, ал.1, т.3 от НСОПЗ, както и съобразно дадените в практиката разяснения, следва изводът, че предвидените месечни с.п. имат характера на допълнително трудово възнаграждение с "постоянен характер" по см. на чл. 17, ал. 1, т. 3 от НСОПЗ вр. чл. 15, ал. 2 от същата наредба и следва да се вземат предвид при определяне на базата за възнаграждението за използван платен годишен отпуск, респективно и при определяне на обезщетенията по чл. 224, ал. 1 КТ за неизползван платен годишен отпуск, чл. 220 КТ за неспазено предизвестие и чл. 222 КТ за оставане без работа.

В този смисъл за процесния период – 01.05.2019 г. - 31.05.2020 г., дължимото на ищцата възнаграждение за платен годишен отпуск с включване размера за допълнително прелетени сектори /извън първите два изпълнени сектора/ възлиза на 6 565,33 лв. На ищцата е изплатено възнаграждение за платен годишен отпуск в размер на 3 793,19 лв., следователно искът следва да бъде уважен за сумата от 2 772,14 лв., като за разликата до 3 068,29 подлежи

на отхвърляне.

Съгласно чл. 224, вр. чл. 177 КТ при прекратяване на трудовото правоотношение работникът или служителят има право на парично обезщетение за неизползвания платен годишен отпуск, което се изчислява от начисленото при същия работодател среднодневно брутно трудово възнаграждение за последния календарен месец, в който работникът или служителят е отработил най – малко десет работни дни. Съобразно изложеното в процесния случай като база за обезщетението следва да се вземе възнаграждението за месец март 2020 г. Съгласно заключението на вещото лице и представените по делото фишове за заплати, дневната ставка на ищцата за месец март е в размер 48,90 лв., като същата е осъществила два броя допълнителни сектора, респективно за неизразходваните от нея 19 дни платен годишен отпуск, □ се дължи обезщетение в размер 978 лв. Работодателят е заплатил сумата 916,18 лв., поради което следва да бъде осъден за остатъка от 61,82 лв., както и за мораторна лихва 11,01 лв. за периода от 30.06.2020 г. до 01.04.2022 г.

Последният пълен отработен месец от М. Т. преди датата на прекратяване на трудовия □ договор е м. юни 2019 г., в който начисленото брутно трудово възнаграждение е в размер на 1 461,28 лв., като същия месец ищцата е прелетяла 5 допълнителни сектора /извън първите два за деня/ на обща стойност 122,25 лв. Следователно на ищцата се дължи заплащане в размер на 4 750,59 лв. за срока на уговореното в чл. 12 от трудовия договор тримесечно предизвестие при прекратяване на правоотношението. Работодателят е начислил сума в размер на 3 072 лв., поради което дължи доплащане в размер 1 678,59 лв. както и лихва за забава на плащането в размер на 298,88 лв.

Между страните е обявено за безспорно обстоятелството, че след прекратяването на трудовото правоотношение, ищцата е останала без работа за един месец, поради което на същата е изплатено обезщетение по чл. 222 КТ в размер на 934,09 лв. Като се вземе предвид размера на дължимите с.п. за допълнително прелетени сектори в месеца, предхождащ месеца, в който е възникнало основанието за обезщетението, неизплатеното възнаграждение възлиза на 649,44 лв., съответно лихвата за забава за периода от 30.06.2020 г. до 01.04.2022 г. е 115,63 лв.

По исковете с правна квалификация чл. 264 КТ и чл. 86 ЗЗД.

Съгласно чл. 264 КТ за работа през дните на официалните празници, независимо дали представлява извънреден труд или не, на работника или служител се заплаща според уговореното, но не по-малко от удвоения размер на трудовото му възнаграждение.

Съгласно приетите по делото работни графици и експертното заключение в периода 01.03.2019 г. – 04.05.2020 г. М. Т. е полагала труд в празнични дни, като във фишовете за заплата няма начислени допълнителни възнаграждения по чл. 264 КТ. Вещото лице е изчислило, че за посочения период общият

размер на дължими суми за работа в празнични дни е 266,59 лв. От друга страна в трудовите договори страните са уговорили фиксирана сума, представляваща месечно възнаграждение за допълнителна работа, извършена извън графика или над изискваните часове на работа или в почивен ден, която сума се включва в общата брутна заплата на служителя. Видно от изготвената от вещото лице таблица за начислените брутни трудови възнаграждения /лист 262/, за месеците, в които ищцата е полагала труд в празнични дни – 04.2019 г., 12.2019 г. и 03.2020, е изплатено възнаграждение за извънреден труд съгласно уговореното в общ размер 81,38 лв. Следователно и предвид законоустановения минимум на възнаграждението работодателят следва да бъде осъден да доплати сумата 185,21 лв. за положен труд през дните на официални празници, а в останалата част до пълния предявен размер претенцията следва да бъде отхвърлена. Съобразно трудовия договор работодателят превежда заплата на служителя до десетия ден на месеца следващ текущия. Изчислена от съда на основание чл. 162 ГПК съобразно експертното заключение, за периода 10.05.2019 г. – 04.05.2020 г. същата възлиза на 18,58 лв. като за разликата до 68,63 лв. искът следва да се отхвърли.

На ищцата следва да бъде присъдена и законна лихва върху уважените искове за главници считано от предявяването им до окончателното плащане.

По разноските.

В полза на ищеца следва да се присъдят разноски съгласно представения списък и съобразно уважената част от исковете на основание чл. 78, ал. 1 ГПК в общ размер на 224,27 лв. за извършени разходи за превод на документи.

На основание на основание чл. 78, ал. 1 ГПК вр. чл. 38, ал. 2, вр. чл. 38, ал. 13А в полза на процесуалния представител на ищеца следва да бъде присъден адвокатски хонорар, който съда определя на 2450 лв., а съобразно уважената част следва да се присъди сумата 1390,33 лв.

В полза на ответника следва да се присъдят разноски съобразно отхвърлената част от исковете на основание чл. 78, ал. 3 ГПК в размер на 108,13 лв. за депозит за експертиза. Доказателства за реално заплатено адвокатско възнаграждение не са представени, респективно не следва бъде присъждано.

На основание чл. 78, ал. 6 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на съда сумата 654,10 лв. за държавна такса и сумата 141,87 лв. депозит за вещо лице.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „У.Е.У...“ – чуждестранно АД, извършващо дейност в Р.Б.

чрез клон с фирма „У.Е.У... – клон Б.“, ЕИК: . да заплати на М. Т. Т., ЕГН: ***** , на основание чл. 215, ал. 1 КТ, вр. чл. 31, ал. 2 НСКСЧ сумата 7 099,14 лв., представляваща неизплатени командировъчни пари за полети в периода 01.03.2019 г. – 04.05.2020 г., ведно със законната лихва от датата на исковата молба – 01.04.2022 г. до изплащане на вземането, на основание чл. чл. 177, ал. 1 КТ сумата 2 772,14 лв., представляваща сбор от неизплатени възнаграждения за дните, през които ищцата е ползвала платен годишен отпуск в периода 01.03.2019 г. – 04.05.2020 г., ведно със законната лихва от датата на исковата молба – 01.04.2022 г. до изплащане на вземането, на основание чл. 264 КТ сумата 185,21 лв., представляваща част от неизплатени двойни трудови възнаграждения за положен труд през официални празници в периода 01.03.2019 г. – 04.05.2020 г., ведно със законната лихва от датата на исковата молба – 01.04.2022 г. до изплащане на вземането, на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 264 КТ сумата 18,58 лв., представляваща обезщетение за забавени плащания на трудовите възнаграждения за работа през официални празници за периода от 10.05.2019 г. до 01.04.2022 г., на основание чл. 220, ал. 1 КТ сумата 1 658,59 лв., представляваща част от неизплатено обезщетение за неспазено предизвестие, ведно със законната лихва от датата на исковата молба – 01.04.2022 г. до изплащане на вземането, на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 220 КТ сумата 298,88 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане на обезщетението за неспазено предизвестие за периода от 30.06.2020 г. до 01.04.2022 г., на основание чл. 222, ал. 1 КТ сумата 649,44 лв., представляваща обезщетение за оставане без работа, ведно със законната лихва от датата на исковата молба – 01.04.2022 г. до изплащане на вземането, на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 222 КТ сумата 115,63 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане на обезщетението за оставане без работа за периода от 30.06.2020 г. до 01.04.2022 г., на основание чл. 224, ал. 1 КТ сумата 61,82 лв., представляваща обезщетение за неизползван отпуск, ведно със законната лихва от датата на исковата молба – 01.04.2022 г. до изплащане на вземането, на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 224 КТ сумата 11,01 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане на обезщетението за оставане без работа за периода от 30.06.2020 г. до 01.04.2022 г. както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата 224,27 лв. – разноси по делото, като **ОТХВЪРЛЯ** предявените от М. Т. Т., ЕГН: ***** срещу „У.Е.У...“ – чуждестранно АД, извършващо дейност в Р.Б. чрез клон с фирма „У.Е.У... – клон Б.“, ЕИК: . инцидентен установителен иск с правно основание чл. 74, ал. 4 КТ за обявяване недействителност на клауза от трудовия договор с ответника - т. 5б от трудов договор от 01.01.2015 г., осъдителни икове с правно основание чл. 128, т. 2 КТ за сумата 6 063,42 лв., представляваща сбор от неизплатени трудови възнаграждения според изработеното /“с.п.“/ в периода 01.03.2019 г. – 04.05.2020 г. и по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата 1 501,85 лв., представляваща обезщетение за забавени плащания на трудовите възнаграждения, иска по чл. 215 КТ за разликата над присъдената сума 7 099,14 лева до пълния предявен

размер 7 119,29 лева, иска по чл. 177 КТ за разликата над присъдената сума 2 772,14 лева до пълния предявен размер 3 068,29 лева, иска по чл. 264 КТ за разликата над присъдената сума 185,21 лева до пълния предявен размер 273,26 лева, иска по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за лихва за забава върху главницата за трудови възнаграждения за работа през официални празници за разликата над присъдената сума 18,58 лева до пълния предявен размер 68,63 лева, иска по чл. 220, ал. 1 КТ за разликата над присъдената сума 1 658,59 лева до пълния предявен размер 2 313,21 лева, иска по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за лихва за забава върху главницата за обезщетение за неспазено предизвестие за разликата над присъдената сума 298,88 лева до пълния предявен размер 405,60 лева, иска по чл. 222, ал. 1 КТ за разликата над присъдената сума 649,44 лева до пълния предявен размер 771,07 лева, иска по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за лихва за забава върху главницата за обезщетение за оставане без работа за разликата над присъдената сума 115,63 лева до пълния предявен размер 135,20 лева, иска по чл. 224, ал. 1 КТ за разликата над присъдената сума 61,82 лева до пълния предявен размер 816,81 лева, както и иска по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за лихва за забава върху главницата за обезщетение за неизползван отпуск за разликата над присъдената сума 11,01 лева до пълния предявен размер 143,22 лева.

ОСЪЖДА „У.Е.У...“ – чуждестранно АД, извършващо дейност в Р.Б. чрез клон с фирма „У.Е.У... – клон Б.“, ЕИК: . да заплати на основание чл. 78, ал. 1 ГПК вр. чл. 38, ал. 2, вр. чл. 38, ал. 1 ЗАДв. на адвокат П. С. от САК сумата 1 390,33 лв. адвокатско възнаграждение, съразмерно на уважената срещу ответника част от исковете.

ОСЪЖДА „У.Е.У...“ – чуждестранно АД, извършващо дейност в Р.Б. чрез клон с фирма „У.Е.У... – клон Б.“, ЕИК: . да заплати на основание чл. 78, ал. 6 ГПК по сметка на съда сумата 654,10 лв. за държавна такса и сумата 141,87 лв. депозит за вещо лице.

ОСЪЖДА М. Т. Т., ЕГН: ***** да заплати на основание чл. 78, ал. 3 ГПК на „У.Е.У...“ – чуждестранно АД, извършващо дейност в Р.Б. чрез клон с фирма „У.Е.У... – клон Б.“, ЕИК: . сумата 108,13 лв. разноски по делото.

Решението може да се обжалва с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____